Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar

KÄÄPIÖKYNSISAMMAKKO

Hymenochirus boettgeri
(Engl. Dwarf Clawed Frog)

Kääpiökynsisammakot kuuluvat sammakoiden lahkoon *Anura* ja siinä kielettömien sammakoiden heimoon *Pipidae*. Luonnossa niitä tapaa Afrikan keski- ja länsiosista.

Kääpiökynsisammakko on yksi akvaattisten lajien kestosuosikeista. Se on suhteellisen helppohoitoinen ja mielenkiintoinen seurattava, kunhan sille luodaan hyvät elinolosuhteet.

Luonnossa laji viihtyy rauhallisissa lammikoissa ja hitaasti virtaavissa puroissa.

Silloin tällöin laji sekoitetaan Afrikkalaiseen kynsisammakkoon *Xenopus laevis*, mutta lajit on maallikonkin mahdollista erottaa toisistaan. Afrikkalaisen kynsisammakon iho on sileä, kääpiökynsisammakon karkea ja nystyräinen. Afrikkalaisen kynsisammakon keskiruumis on pullea, kääpiökynsisammakon litteä. Afrikkalaisella kynsisammakolla ei ole ihopoimuja sormien välissä, kääpiökynsisammakolla on.

Täysikasvuisia eläimiä ei voi sotkea toisiinsa, kääpiökynsisammakko on huomattavasti pienempi kuin afrikkalainen !

AKVAARIO

Täysin vesielämään sopeutuneena kääpiökynsisammakko majoitetaan akvaarioon. Akvaarion tulee sammakon pienestä koosta huolimatta olla suhteellisen suuri. Kääpiökynsisammakot ovat taitavia uimareita ja nauttivat kunnon uimatilasta.

Myös sammakon akvaariota hoidettaessa pätee akvaariokalojen kanssa tutuksi tullut sääntö, että isompi allas on helpompi hoitaa kuin pieni. Pienessä altaassa jo vähäinenkin ulostemäärä pilaa veden nopeasti, varsinkin mikäli akvaariossa ei ole riittävää suodatusta. Isommissa tiloissa pääsee myös seuraamaan sammakoiden luonnollisia toimia, esimerkiksi kututanssia, todennäköisemmin kuin pienessä.

Akvaariota ei saa sijoittaa ikkunan eteen, sillä auringonpaiste voi kohottaa veden lämpötilan liian korkeaksi. Huoneiston levottomin paikka ei sovi rauhallista elämää kunnioittaville sammakoille.

Sammakkoaltaaseen ei ole suositeltavaa laittaa kaloja. Näin siksi, että sammakot syövät aivan pienet kalat kernaasti suihinsa. Isompienkin kalojen eviä ne saattavat vahingoittaa. Isot kalat puolestaan saattavat syödä sammakot. Rauhallisesta elämätä nauttivat sammakot saattavat stressaantua, mikäli niiden akvaariota asuttaa levottomasti uiskenteleva kalaparvi. Ongelmia ilmenee myös silloin, jos kalat syystä tai toisesta sairastuvat, sillä kaloille tarkoitetut lääkeaineet eivät välttämättä sovikaan sammakoille.

Jonkinlainen minikoko akvaariolle on 40 litraa, mikäli sammakoita on vain yksi. Pariskunnalle on syytä hankkia 80 litran allas, mielellään isompikin. Varmista terraarion riittävä koko jo ostotilanteessa Faunattaren henkilökunnalta.

Vettä laitetaan akvaarioon sen verran, että pinta jää noin kymmenen sentin päähän yläreunasta. Sammakot saattavat hypätä altaasta pois, mikäli vesi yltää ylös asti. Oman mielenrauhan takaamiseksi voi akvaarion kanneksi laittaa verkon, josta sammakot eivät mahdu läpi.

Pohjamateriaalina hiekka. Hiekan tulee olla niin suurirakeista, etteivät sammakot sitä voi syödä, sillä mikäli hiekanjyviä kulkeutuu sammakon ruokaillessa sen elimistöön, voivat kivet aiheuttaa tukoksia eläimen ruoansulatuskanaviin. Hiekka saa siis olla läpimitaltaan noin 1 cm.

Sammakot viihtyvät akvaariossa, jossa on kasveja, juurakoita ja muita piilopaikkoja. Kasvit ne tosin saattavat repiä rikki, mutta vaihtoehtoisesti voidaan käyttää muovisia akvaariokasveja.

Sammakoiden aineenvaihdunta on vilkasta, joka taas merkitsee suurehkoa ulostemäärää sammakoiden kokoon nähden. Suodatus on siis tarpeen, sillä kaikki sammakkoeläimet vaativat viihtyäkseen hyvälaatuista, puhdasta vettä. Sammakkoakvaariossa voi käyttää samoja laitteita kuin kala-akvaariossakin. Sisäsuodatin ajaa asiansa, mutta se tärisee ja hurisee, joten meluherkille sammakoille miellyttävämpi suodatin on ulkosuodatin, jonka virtausnopeus pidetään hiljaisena ja tasaisena.

Ilmapumppu on kaunis katseltava, mutta ei puhdista vettä.

Vettä tulee suodatuksesta huolimatta vaihtaa säännöllisesti. Vaihtoväleihin vaikuttaa sammakoiden lukumäärä ja akvaarion koko. Periaatteessa vettä voi vaihtaa vaikka päivittäin vähän: noin 1/10 tai 1/15 osan altaan kokonaisvesimäärästä tai viikoittain kolmanneksen vedestä. Uuden veden sekaan on hyvä lisätä akvaariokäyttöön tarkoitettua vedenparannusainetta, joka neutraloi vesijohtovedessä käytettävän kloorin. Kloori ärsyttää herkkähipiäisten sammakoiden ihoa.

Sopiva akvaarioveden lämpötila on noin 24 astetta.

RAVINTO

Kääpiökynsisammakot syövät pieniä paloja raakaa lihaa, sisäelimiä, kalaa, vesikilpikonnan ruokaa, katkarapuja, verimatoja, tubifex-matoja, pieniä kastematoja, hyönteisiä, kalojen pakasteruokia ym. mahdollisimman monipuolisesti. Kesäisin voi itse kerätä ulkoa pieniä hyönteisiä - vaihtelu virkistää sammakkoakin.

Annettaessa tuoretta lihaa ja kalaa on pidettävä huoli, ettei vesi pääse likaantumaan.

Kääpiökynsisammakot oppivat suhteellisen helposti noutamaan ruokapalat hoitajansa sormista. Tällä tavoin syöttäminen on hauskaa, joskin hidasta puuhaa.

LISÄÄNTYMINEN

Kynsisammakot saattavat lisääntyä akvaariossa mihin vuodenaikaan hyvänsä. Kutuvimma alkaa sammakoilla varsinkin, jos veden lämpötila nostetaan 24 asteesta 27 asteeseen.

Kututanssissa uros tarttuu etujaloillaan naaraan takajalkojen edestä kiinni ja sammakot nousevat pintaan kääntyen selälleen. Pinnalla naaras laskee laskee 10-20 pienenpientä munaa jotka uros hedelmöittää. Sitten pariskunta laskeutuu pohjalle ja aloittaa "tanssin" alusta. Prosessia jatketaan kunnes jopa 1000 munaa on hedelmöitetty. Munat laskeutuvat altaan pohjalle, josta ne voidaan siirtää omaan kasvatusaltaaseensa kannibalismin välttämiseksi.

Kasvatusaltaaseen sijoitetaan ilmapumppu. Vesi saa olla huoneenlämpöistä. Veden tulla olla puhdasta.

2-4 päivän kuluessa poikaset kuoriutuvat munista. Kolmen päivän kuluttua kuoriutumisesta tarjoillaan ensiateria.

Aivan pienet nuijapäät syövät ruoan siivilöimällä sen vedestä kidustensa kautta, joten kaloille tarkoitetut poikasravinnot sopivat ensi alkuun ruoaksi poikasille, jotta ne eivät tukehdu ruokaansa.

Vettä on hyvä vaihtaa joka päivä, sillä ruokaa saattaa helpostikin jäädä ylimääräistä ja se pilaa veden nopeasti.

Nuijapäät kehittyvät sammakon näköisiksi parissa kuukaudessa ja niiden kidukset surkastuvat pois. Tämän jälkeen voidaankin siirtyä vastaavanlaiseen ravintoon kuin aikuisten sammakoiden kanssa - oleellisesti pienempiin annospaloihin vain.

MUUTA HUOMIOITAVAA

Jos sammakkosi käyttäytyy oudosti, lakkaa syömästä tai on sairaan oloinen, ota yhteys eläimen myyjään ja/tai sammakkoeläimiin perehtyneeseen eläinlääkäriin.

Huolehdi hygieniasta, sammakkoeläimet saattavat kantaa salmonellabakteeria normaalina suolistobakteerinaan.

Likaisin käsin sammakon veteen tai itse sammakkoon koskeminen saattaa aiheuttaa sammakolle ihotulehduksia ja muita ongelmia, joten pese kätesi myös ennen eläimen hoitamista.

Teksti ja kuvat © Faunatar-ketju. Ohjeen jakaminen ja kopiointi sallittu ainoastaan Faunatar-ketjun myymälöille.